

Egyházi Látogató

XIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM A WASHINGTONI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ HAVILAPJA
2006. DECEMBER 25.

*„Üdvözítő született ma nektek, aki az
ÚR Krisztus, a Dávid városában.”*

Lukács evangéliuma 2,11

Istentől megáldott karácsonyi ünnepeket, és kegyelemben gazdag új esztendőt kívánunk egyházunk minden tagjának és istentiszteleteink minden kedves látogatójának!

14/15. sz.-i freskó az Engellon-i református templom falán (Svájc)

Akinek verseiből alant ízelítőt adunk, a magyar költészet elismert művelője, Szabó László, református lelkészként élt Amerikában a múlt század első felében. Itt alkotta az egyetemes magyar irodalomtörténet által számon tartott munkáit. Az Egyházi Látogató következő számaiban tervezzük bemutatni a diaszpóra alkotásaiban ma is élő nagy dalmokát.

SZABÓ LÁSZLÓ: Magyar Templom

Honvágý dúlta lelkemnek mécsé
A bújdosásban hogyha eltört,
Ránézek szürke templomomra
És felkiáltok: Ez magyar föld!

Mért nem vihetlek át hazámba,
Könnyek közt épült Istenháza!

Csak úgy pihen a zaklatott vágý,
Ha búsongó tornyán merengek
S benne haza csábítom lelkét
Az eltörödött embereknek.

Kong a harang, zeng a magaslat,
Megnó a szárnyan, mint a sasnak.

Az orgona, zsoltár, imádság
Egy szebb haza világát éri,
Beszédemért könnyel fizetve
Mindnek hűségre lobban véri.

Szinte fájón ocsúdik álma,
Az "ámen" úgy szíven találja.

Templomba jár a hű magyar nép,
Tisztos ruhában, áhítattal,
Előtte hajtván gyermekét is ...
Mennyi veszendő kedves angyal!

Szülő-remény, döngesd erőmet!
A templom majd megmenti őket!

Irgalmas ég, nyílj meg felettünk,
Súgj biztatást a vándoroknak,
Mutass utat tűzoszloppoddal
A pusztuló magyar soroknak,

Kik kedvező szelekre várnak
Szárnyain a bús honfi vágynak.

Magyar templom, csak óvjad őket,
Isten, halld meg szívdobbanásuk,
Nézd mind remegve hordja lelkét,
Ezek nem tudnak élni másutt.

Kint mosolyog, bent sír a lélek,
Így Babilonban sírt az ének.

Hogy' megköszön, hogy' megörvendez,
Aján szíve, szemén szerelme,
Úgy jön, mintha látogatóba
Édes szülőhónába menne.

Ez búban még örömmel eltölt:
A templom egy darab magyar föld.

1887 KARÁCSONY ELSŐ NAPJA

*ahogy Passaic-on Szőnyi István bányavidékről odaszármazott presbitertől hallottam,
és ahogy azt dr. Komjáthy Aladár az amerikai magyar reformátusok krónikása is feljegyezte*

A pennsylvaniani bányavidék nagy hegyei közt meghúzódó Monnt Carmel nevű városkában történt.

A magyar bányászok valahogyan megtudták, hogy a város melyik temploma van legközelebb az ő református vallásukhoz.

Szent Karácsony napján meg is jelent egy csak férfiakból álló, talpig feketébe öltözött embercsoport a presbiteriánus templom előtt, hogy lévén karácsony ünnepe, illendő módon magukhoz vegyék az úri szent vacsora sákramentumát, ami nélkül nem ünnep az ünnep. Már elmúlt 10 óra, de nem szóltak a harangok, nem nyíltak a kapuk, mint ilyenkor otthon a kicsi felvidéki faluban. Közben megjelent, hasonló szándékkal egy másik, mint később megtudták, Felsőzemplénből származó szlovák csoport. Nem ismerték egymást. Egymástól elkülönülve vártak. Hogyan is tudhatták volna, hogy az eredetükben skót reformátusok templomában, mint számos más amerikai protestáns templomban, nemhogy úrvacsora osztás nincs, de istentiszteletet se tartanak, és, hogy ők ezekkel a szentestén élnek. Számukra viszont ez volt az ünnep legfőbb történése, a karácsony szent napján együtt vett hirdetett és megtöretett Ige.

A magyarok, megunva a tétlen várakozást, rákezdték a kívülről jól tudott énekekre: Krisztus Urunknak áldott születésén.... Csakhamar a szlovákok is csatlakoztak, ki szlovákul, ki magyar nyelven, hiszen odahaza ismerték egymás nyelvét. Református

magyar papok fordították szlovák nyelvre az egyházi énekeket. Kétszáz éve énekelték szlovákul a magyar karácsonyi énekeket. (Passaic-i lelkipásztorságom idején házhoz vittem úrvacsorát a gyengélkedő szlovák egyháztagunknak, Denci néninek. Ott nem lehetett sietni. Jó félóraig tartott, míg Denci mama megterítette a házi úrasztalt a saját szlovák népi szötteiseivel, elszolozmázta szlovák nyelven a maga úrvacsorai liturgiáját, míg végre magyarra változtatta a szót: No, most már jöhet tiszteletes úr).

Ugyanaz volt a lélek, a dallam, az énekbe szőtt bánat, vagy reménység. A közös éneklés közel hozta egymáshoz az addig csak egymást nézegető csoportot. Elkezdtek beszélgetni. Milyen furcsa, idegen ez a világ. Karácsony szent ünnepén még úrvacsorázni sem lehet a református templomban. Milyen jó lenne, ha mához egy évre a magunk templomában, saját hagyományainkhoz híven ünnepelhetnénk szent karácsony napját. Még egyet énekeltek, majd elindultak a "burdos házak" felé, ahol várta őket a burdos asszony (a feleség, család akkor még a szülőfaluban voltak) által készített ünnepi ebéd.

Rá egy évre Mont Carmelen meg is történt az egyházalapítás. Magyarul, szlovákul beszélő pap osztotta a kétnyelvű gyülekezetben az úrvacsora sákramentumát. Pittsburghban 1890-ben már templomot szentelt a "Szent Pál magyar-szlovák református és evangélikus egyház."

Bertalan Imre

MÁRAI SÁNDOR: MENNYBŐL AZ ANGYAL

New York, 1956

MENNYBŐL AZ ANGYAL - MENJ SIETVE

Az üszkös, fagyos Budapestre.
Oda, ahol az orosz tankok
Között hallgatnak a harangok.
Ahol nem csillog a karácsony.
Nincsen aranydió a fákon,
Nincs más, csak fagy, didergés, éhség.
Mondd el nekik, úgy, hogy megértsék.
Szólj hangosan az éjszakából:
Angyal, vigyél hírt a csodáról.

Csattogtasd szaporán a szárnyad,
Repülj, suhogj, mert nagyon várnak.
Ne beszélj nekik a világról,
Ahol most gyertyafény világol,
Meleg házakban terül asztal,
A pap ékes szóval vigasztal,
Selyempapír zizeg, ajándék,
Bölcs szó fontolgat, okos szándék.
Csillagszóró villog a fákról:
Angyal, te beszélj a csodáról.

Mondd el, mert ez világ csodája:
Egy szegény nép karácsonyfája
A Csendes Éjben égni kezdett -
És sokan vetnek most keresztet.
Földrészek népe nézi, nézi,
Egyik érti, másik nem érti.
Fejük csóválják, sok ez, soknak.
Imádkoznak vagy iszonyodnak,
Mert más lóg a fán, nem cukorkák:
Népek Krisztusa, Magyarország.

És elmegy sok ember előtte:
A Katona, ki szíven döfte,
A Farizeus, ki eladta,
Aki háromszor megtagadta.
Vele mártott kezet a tálba,
Harminc ezüstpénzért kínálta
S amíg gyalázta, verte, szidta:
Testét ette és vérét itta -
Most áll és bámul a sok ember,
De szólni Hozzá senki nem mer.

Mert Ő sem szól már, nem is vádol,
Néz, mint Krisztus a keresztfáról.
Különös ez a karácsonyfa,
Ördög hozta, vagy Angyal hozta -
Kik köntösére kockát vetnek,
Nem tudják, mit is cselekesznek,
Csak orrontják, nyínak, gyanítják
Ennek az éjszakának a titkát,
Mert ez nagyon furcsa karácsony:
A magyar nép lóg most a fákon.

És a világ beszél csodáról,
Papok papolnak bátorságról.
Az államférfi parentálja,
Megáldja a szentséges pápa.
És minden rendű népek, rendek
Kérdik, hogy ez mivégre kellett.
Mért nem pusztult ki, ahogy kérték?
Mért nem várta csendben a végét?
Miért, hogy meghasadt az égbolt,
Mert egy nép azt mondta: „Elég volt.”

Nem érti ezt az a sok ember,
Mi áradt itt meg, mint a tenger?
Miért remegtek világrendek?
Egy nép kiáltott. Aztán csend lett.
De most sokan kérdik: mi történt?
Ki tett itt csontból, húsból törvényt?
És kérdik, egyre többen kérdik,
Hebegve, mert végképp nem értik -
Ők, akik örökségbe kapták -:
Ilyen nagy dolog a Szabadság?

Angyal, vidd meg a hírt az égből,
Mindig új élet lesz a vérből.
Találkoztak ők már néhányszor
- A költő, a számár, s a pásztor -
Az alomban, a jászol mellett,
Ha az Élet elevent ellett,
A Csodát most is ők vigyázzák,
Leheletükkel állnak strázsát,
Mert Csillag ég, hasad a hajnal,
Mondd meg nekik, -

mennyből az angyal

Washingtoni Magyar Református Egyház

Karácsonyi Istentisztelet, 2006. december 25.

Mayer Judit és Kovács Zoltán lelkipásztorok

Orgona előjáték
Apostoli köszöntés

Fennálló ének

Lekció

Nagyének

Prófétai ima

Közének

Textus

Igehirdetés

Pásztori ima

Úrvacsorára készülve

Úrvacsorai liturgia

Apostoli Hitvallás (8. oldal)

Kenyér és bor kiosztása előtt

Úri imádság (6. oldal)

Záró ének

Hirdetések

Magyar himnusz

Áldás

Orgona utójáték

39 ¹⁻² Krisztus URunknak

Lk 2,1-20

37 ¹⁻³ Az Istennek Szent Angyala

38 ¹⁻² Halld Mint Zeng Az Egész Ég

1Jn 5,1-5

A Szeretet Győzelme

46 ¹⁻³ Idvességünk, Válságunk

47 ¹ Megterítve Áll Előttünk

45 ^{1-2,4} Hirdetvén az ÚR halálát

49 Isten Áldd Meg a Magyar

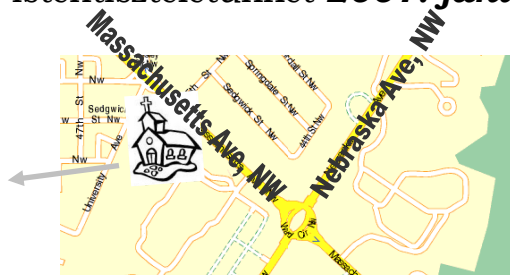
„Te pedig, kisgyermek, a
Magasságos prófétája leszel,
mert az Úr előtt jársz, hogy
elkészítsd az Ő útjait,
hogy megtanítsd
népét az üdvösség ismeretére,
bűneik bocsánata által,
Istenünk könyörülő
irgalmáért, amellyel
meglátogat minket a felkelő
fény a magasságból;
hogy világítson
azoknak, akik sötétségben s
a halál árnyékában lakoznak,
hogy ráigazítsa
lábunkat a békeesség útjára.”

Lukács 1,76-79

Hirdetések – Közlemények

- Következő istentiszteletünket **2007. január 28.-án**, délelőtt 11 órától tartjuk a Wesley Theological Seminary kápolnájában:

Wesley
Theological
Seminary

4500 Massachusetts Ave.,
NW., Washington D.C. 20016.

Az istentiszteleti alkalomra,
és az azt követő szeretetvendégségre
mindenkit hívunk és várunk!

- Egyházunk az interneten: **WWW.REFWASHINGTON.ORG**

Az ÚR legyen és maradjon gyülekezetünk őriző Pásztora!

Lelkipásztorok elérhetősége:

Dr. Bertalan Imre

Telefon: (301) 493-5036

E-mail: ibertalan@verizon.net

Kovács Zoltán

Telefon: (202) 885-8755

E-mail: zoltaan@tvn.hu